

HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE
društvo s ograničenom odgovornošću,
Velika Gorica

Godišnji financijski izvještaji i
Izvješće neovisnog revizora
za 2013. godinu

SADRŽAJ

	Stranica
Odgovornost za financijske izvještaje	1
Izvešće neovisnog revizora	2 - 3
Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti	4
Bilanca / Izveštaj o financijskom položaju	5 - 6
Izveštaj o promjenama kapitala	7
Izveštaj o novčanim tijekovima	8
Bilješke uz financijske izvještaje	9 - 40

ODGOVORNOST ZA FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

Uprava društva HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica, Rudolfa Fizira 2, ("Društvo") je dužna osigurati da godišnji financijski izvještaji za 2013. godinu budu sastavljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu (NN 109/07, 54/13) i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Europskoj uniji, tako da pružaju istinit i objektivan prikaz financijskog stanja, rezultata poslovanja, promjena kapitala i novčanih tijekova Društva za to razdoblje.

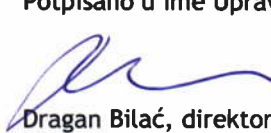
Na temelju provedenih istraživanja, Uprava opravdano očekuje da Društvo ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u dohodnoj budućnosti. Sukladno tomu, Uprava je izradila financijske izvještaje pod pretpostavkom neograničenosti vremena poslovanja Društva.

Pri izradi financijskih izvještaja Uprava je odgovorna:

- za odabir i potom dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- za davanje razumnih i razboritih prosudbi i procjena;
- za primjenu važećih standarda financijskog izvještavanja i za objavu i objašnjenje u financijskim izvještajima svakog odstupanja koje je od materijalnog značaja; te
- izradu financijskih izvještaja uz pretpostavku o neograničenosti vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka neprimjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija, koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnošću odražavati financijski položaj i rezultate poslovanja Društva, kao i njihovu usklađenost sa Zakonom o računovodstvu (NN 109/07, 54/13) i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja. Uprava je također odgovorna za čuvanje imovine Društva, pa stoga i za poduzimanje opravdanih mjera da bi se spriječile i otkrile prijevare i ostale nezakonitosti.

Potpisano u ime Uprave:

Dragan Bilać, direktor

HRVATSKA KONTROLA
ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o.
VELIKA GORICA • 1
Rudolfa Fizira 2

HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o.
Rudolfa Fizira 2
10 410 Velika Gorica

21. ožujka 2014. godine

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Vlasnicima društva HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica

1. Obavili smo reviziju priloženih godišnjih financijskih izvještaja društva HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica, Rudolfa Fizira 2 ("Društvo") za godinu koja je završila 31. prosinca 2013., koji se sastoje od Bilance/Izvještaja o financijskom položaju na 31. prosinca 2013., Izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, Izvještaja o promjenama kapitala i Izvještaja o novčanim tijekovima za tada završenu godinu, kao i pripadajućih Bilješki uz financijske izvještaje u kojima je iznijet sažetak značajnih računovodstvenih politika i ostalih objašnjenja.

Odgovornost Uprave Društva

2. Uprava Društva je odgovorna za sastavljanje i fer prezentaciju priloženih financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Europskoj uniji i za one interne kontrole za koje Uprava Društva odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili pogreške.

Odgovornost revizora

3. Naša odgovornost je izraziti mišljenje o priloženim financijskim izvještajima na osnovi obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Ti standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa zahtjevima etike i reviziju planiramo i obavimo kako bismo stekli razumno uvjerenje o tome jesu li financijski izvještaji bez značajnih pogrešnih prikazivanja.

Revizija uključuje obavljanje postupaka radi pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u financijskim izvještajima. Izbor odabranih postupaka ovisi o revizorovoj prosudbi, uključujući procjenu rizika značajnih pogrešnih iskaza u financijskim izvještajima uslijed prijevara ili pogrešaka. Pri tom procjenjivanju rizika, revizor razmatra interne kontrole, koje su važne Društvu za sastavljanje i fer prezentiranje financijskih izvještaja, kako bi obavio revizijske postupke prikladne u postojećim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola. Revizija također obuhvaća procjenu prikladnosti primijenjenih računovodstvenih politika i razboritost računovodstvenih procjena Uprave Društva, kao i ocjenu cjelokupnog prikaza financijskih izvještaja.

Vjerujemo da revizijski dokazi koje smo prikupili jesu dostatni i prikladni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

4. Prema našem mišljenju, priloženi financijski izvještaji, u svim značajnim odrednicama, istinito i fer prikazuju financijski položaj Društva na 31. prosinca 2013., te financijsku uspješnost i novčane tijekomove Društva za 2013. godinu sukladno Zakonu o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Europskoj uniji.

Mišljenje o usklađenosti s ostalim zakonskim ili regulatornim zahtjevima

5. Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2013. u propisanom obliku temeljem Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 38/08, 12/09, 130/10), te u skladu s ostalim propisima koji uređuju poslovanje Društva ("Standardni godišnji financijski izvještaji"). Financijske informacije iznijete u standardnim godišnjim financijskim izvještajima Društva u skladu su sa informacijama iznijetim u godišnjim financijskim izvještajima Društva prikazanih na stranicama 4 do 40 na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje gore.

Mišljenje o usklađenosti s Godišnjim izvješćem

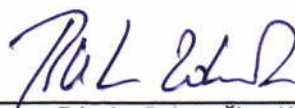
6. Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje Godišnjeg izvješća Društva. Slijedom odredbi članka 17. Zakona o računovodstvu u obvezi smo izraziti mišljenje o usklađenosti Godišnjeg izvješća Društva s godišnjim financijskim izvještajima Društva. Prema našem mišljenju, na temelju obavljene revizije godišnjih financijskih izvještaja Društva i usporedbe s Godišnjim izvješćem Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2013., financijske informacije iznijete u Godišnjem izvješću Društva, odobrenim za njihovo izdavanje od strane Uprave Društva 21. ožujka 2014., u skladu su sa financijskim informacijama iznijetim u godišnjim financijskim izvještajima Društva prikazanih na stranicama 4 do 40 na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje gore.

U Zagrebu, 21. ožujka 2014. godine

BDO Croatia d.o.o.
Trg J. F. Kennedy 6b
10 000 Zagreb

Darko Karić, ovlaštteni revizor

Zdenko Balen, član Uprave

BDO

BDO Croatia d.o.o.
za pružanje revizorskih, konzalting
i računovodstvenih usluga
Zagreb, J.F. Kennedy 6/b

HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE POLOVDIBE d.o.o., Velika Gorica
IZVJEŠTAJ O SVEOBUHVAATNOJ DOBITI
za godinu koja je završila 31. prosinca 2013.

		<u>2013. godina</u>	<u>2012. godina</u>
	Bilješka	u kn	u kn
Prihodi od prodaje	3	620.728.178	562.845.418
Ostali poslovni prihodi	4	17.753.333	31.098.112
Poslovni prihodi		<u>638.481.511</u>	<u>593.943.530</u>
Troškovi sirovina i materijala	5	(10.710.334)	(9.846.478)
Ostali vanjski troškovi	6	(43.564.606)	(46.968.592)
Materijalni troškovi		<u>(54.274.940)</u>	<u>(56.815.070)</u>
Neto plaće i nadnice		(195.470.056)	(183.258.473)
Troškovi poreza i doprinosa iz plaća		(160.488.464)	(147.620.208)
Doprinosi na plaće		(73.924.674)	(71.181.343)
Troškovi osoblja	7	(429.883.194)	(402.060.024)
Amortizacija	8	(72.852.404)	(76.559.952)
Ostali troškovi	9	(34.176.821)	(29.534.684)
Vrijednosno usklađenje kratkotrajne imovine		(183.031)	(1.437.801)
Vrijednosno usklađenje	10	(183.031)	(1.437.801)
Rezerviranja	11	(30.618.555)	(10.363.235)
Ostali poslovni rashodi	12	(5.682.570)	(2.814.806)
Poslovni rashodi		<u>(627.671.515)</u>	<u>(579.585.572)</u>
Kamate, tečajne razlike, dividende i slični prihodi iz odnosa s nepovezanim poduzetnicima i drugim osobama		3.714.739	816.765
Financijski prihodi	13	<u>3.714.739</u>	<u>816.765</u>
Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi iz odnosa s nepovezanim poduzetnicima i drugim osobama		(11.414.852)	(9.185.911)
Financijski rashodi	14	<u>(11.414.852)</u>	<u>(9.185.911)</u>
UKUPNI PRIHODI		<u>642.196.250</u>	<u>594.760.295</u>
UKUPNI RASHODI		<u>(639.086.367)</u>	<u>(588.771.483)</u>
DOBIT PRIJE OPOREZIVANJA		<u>3.109.883</u>	<u>5.988.812</u>
Porez na dobit	15	(1.301.259)	(1.642.546)
DOBIT RAZDOBLJA	30	<u>1.808.624</u>	<u>4.346.266</u>
NETO OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT RAZDOBLJA		-	-
SVEOBUHVAATNA DOBIT RAZDOBLJA		<u>1.808.624</u>	<u>4.346.266</u>

Popratne bilješke pod brojem 1 do 45 u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE POLOVDIBE d.o.o., Velika Gorica
 BILANCA / IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM POLOŽAJU
 na 31. prosinca 2013.

		31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.
	Bilješka	u kn	u kn
AKTIVA			
Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava		48.860.783	59.501.785
Predujmovi za nabavu nematerijalne imovine		-	7.041.700
Nematerijalna imovina u pripremi		211.477.788	152.848.594
Nematerijalna imovina	16	260.338.571	219.392.079
Zemljište		48.649.949	48.649.949
Građevinski objekti		114.973.744	127.599.208
Postrojenja i oprema		109.424.832	115.519.798
Alati, pogonski inventar i transportna imovina		8.164.837	10.155.257
Predujmovi za materijalnu imovinu		8.549.086	12.636.099
Materijalna imovina u pripremi		88.963.129	88.139.688
Materijalna imovina	17	378.725.577	402.699.999
Dani zajmova, depoziti i sl.		-	40.378.900
Ostala dugotrajna financijska imovina		-	535.577
Financijska imovina	18	-	40.914.477
DUGOTRAJNA IMOVINA		639.064.148	663.006.555
Sirovine i materijal		3.732.474	3.506.861
Zalihe	19	3.732.474	3.506.861
Potraživanja od kupaca	20	101.011.318	96.449.197
Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	21	70.056	55.359
Potraživanja od države i drugih institucija	22	5.276.516	11.905.828
Ostala potraživanja	23	85.564	399.173
Potraživanja		106.443.454	108.809.557
Dani zajmova, depoziti i slično		37.894.363	30.951.683
Financijska imovina	24	37.894.363	30.951.683
Novac u banci i blagajni	25	150.854.076	73.449.690
KRATKOTRAJNA IMOVINA		298.924.367	216.717.791
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi	26	8.718.447	4.534.928
UKUPNO AKTIVA		946.706.962	884.259.274
IZVANBILANČNI ZAPISI	39	454.784.989	532.461.683

HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE POLOVDIBE d.o.o., Velika Gorica
 BILANCA / IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM POLOŽAJU
 na 31. prosinca 2013. - nastavak

		31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.
	Bilješka	u kn	u kn
PASIVA			
Temeljni kapital	27	352.759.600	352.759.600
Ostale rezerve		60.000.000	48.822.120
Rezerve iz dobiti	28	60.000.000	48.822.120
Zadržana dobit	29	38.481.567	45.313.181
Dobit poslovne godine	30	1.808.624	4.346.266
KAPITAL I REZERVE		453.049.791	451.241.167
Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze		26.589.530	12.696.338
Druga rezerviranja		609.400	210.150
Rezerviranja	31	27.198.930	12.906.488
Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama		356.695.509	303.782.570
Dugoročne obveze	32	356.695.509	303.782.570
Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	33	27.474.299	38.900.851
Obveze prema dobavljačima	34	27.702.676	22.413.920
Obveze prema zaposlenicima	35	16.587.480	16.703.132
Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	36	19.400.648	19.413.677
Ostale kratkoročne obveze	37	5.806.471	8.534.234
Kratkoročne obveze		96.971.574	105.965.814
Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja	38	12.791.158	10.363.235
UKUPNO PASIVA		946.706.962	884.259.274
IZVANBILANČNI ZAPISI	39	454.784.989	532.461.683

Popratne bilješke pod brojem 1 do 45 u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE POLOVDIBE d.o.o., Velika Gorica
IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA KAPITALA
za godinu koja je završila 31. prosinca 2013.

	31. prosinca 2011.	Raspodjela dobiti	Dobit tekuće godine	31. prosinca 2012.
	u kn	u kn	u kn	u kn
Temeljni (upisani) kapital	352.759.600	-	-	352.759.600
Ostale rezerve	48.822.120	-	-	48.822.120
Zadržana dobit	34.000.000	11.313.181	-	45.313.181
Dobit poslovne godine	11.313.181	(11.313.181)	4.346.266	4.346.266
Ukupno	446.894.901	-	4.346.266	451.241.167

	31. prosinca 2012.	Raspodjela dobiti	Dobit tekuće godine	31. prosinca 2013.
	u kn	u kn	u kn	u kn
Temeljni (upisani) kapital	352.759.600	-	-	352.759.600
Ostale rezerve	48.822.120	11.177.880	-	60.000.000
Zadržana dobit	45.313.181	(6.831.614)	-	38.481.567
Dobit poslovne godine	4.346.266	(4.346.266)	1.808.624	1.808.624
Ukupno	451.241.167	-	1.808.624	453.049.791

Bilješka

Popratne bilješke pod brojem 1 do 45 u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE POLOVDIBE d.o.o., Velika Gorica
 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TIJEKOVIMA
 za godinu koja je završila 31. prosinca 2013.

		<u>2013. godina</u>	<u>2012. godina</u>
	Bilješka	u kn	u kn
I NOVČANI TIJEK OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
Dobit prije poreza		3.109.883	5.988.812
Amortizacija		72.852.404	76.559.952
Povećanje kratkoročnih obveza		2.432.312	-
Smanjenje kratkotrajnih potraživanja		1.064.844	5.623.609
Smanjenje zaliha		-	31.444
Ostalo povećanje novčanog tijeka		14.292.442	-
Ukupno povećanje novčanog tijeka od poslovnih aktivnosti		<u>93.751.885</u>	<u>88.203.817</u>
Smanjenje kratkoročnih obveza			(58.247.375)
Povećanje kratkotrajnih potraživanja			-
Povećanje zaliha		(225.613)	-
Ostalo smanjenje novčanog tijeka		(1.755.596)	(19.619.074)
Ukupno smanjenje novčanog tijeka od poslovnih aktivnosti		<u>(1.981.209)</u>	<u>(77.866.449)</u>
NETO NOVČANI TIJEK OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI		<u>91.770.676</u>	<u>10.337.368</u>
II NOVČANI TIJEK OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI			
Novčani izdaci za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine		(89.824.474)	(183.218.771)
Ukupno novčani izdaci od investicijskih aktivnosti		<u>(89.824.474)</u>	<u>(183.218.771)</u>
NETO NOVČANI TIJEK OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI		<u>(89.824.474)</u>	<u>(183.218.771)</u>
III NOVČANI TIJEK OD FINACIJSKIH AKTIVNOSTI			
Novčani primici od glavnice kredita, zadužnica, pozajmica i drugih posudbi		41.486.387	166.973.047
Ostali novčani primici od financijskih aktivnosti		40.914.477	14.230.837
Ukupno novčani primici od financijskih aktivnosti		<u>82.400.864</u>	<u>181.203.884</u>
Novčani izdaci za otplatu glavnice kredita i obveznica			-
Ostali novčani izdaci od financijskih aktivnosti		(6.942.680)	(462.746)
Ukupno novčani izdaci od financijskih aktivnosti		<u>(6.942.680)</u>	<u>(462.746)</u>
NETO NOVČANI TIJEK OD FINACIJSKIH AKTIVNOSTI		<u>75.458.184</u>	<u>180.741.138</u>
UKUPAN NETO NOVČANI TIJEK		<u>77.404.386</u>	<u>7.859.735</u>
NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA POČETKU RAZDOBLJA	25	<u>73.449.690</u>	<u>65.589.955</u>
NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA KRAJU RAZDOBLJA	25	<u>150.854.076</u>	<u>73.449.690</u>
POVEĆANJE NOVCA I NOVČANIH EKVIVALENATA		<u>77.404.386</u>	<u>7.859.735</u>

Popratanne bilješke pod brojem 1 do 45 u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

UVOD

HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVDIBE d.o.o., sa sjedištem u Velikoj Gorici, Rudolfa Fizira 2 ("Društvo"), osnovana je Zakonom o osnutku Hrvatske kontrole zračne plovidbe (NN 19/98,20/00 i 51/13) kao društvo s ograničenom odgovornošću za obavljanje poslova kontrole zračne plovidbe u Republici Hrvatskoj.

Osnivač i vlasnik Društva je Republika Hrvatska.

1. OPĆI PODACI

1.1. Djelatnost

Društvo se bavi sljedećim djelatnostima:

- pružanje usluga u zračnoj plovidbi;
- provedba operativnih i središnjih operativnih poslova zračne plovidbe, a posebice kontrola zračnog prometa, poslovi uzbunjivanja, letnih informacija i pred uzletnog informiranja s ciljem sigurnoga, redovitog i nesmetanog odvijanja zračnog prometa, te obrada i pohranjivanje podataka o letu, prosljeđivanje informacija od značenja za sigurnost zračnog prometa, upravljanje protokom zračnog prometa i korištenjem zračnog prometa;
- prikupljanje, obrada i objavljivanje zrakoplovnih informacija, uključujući objavljivanje posebnih publikacija;
- utvrđivanje operativnih zahtjeva za sustave kontrole zračnog prometa, sustave za posluživanje i nadzor, opremu i infrastrukturu;
- planiranje i skrb o strukturi zračnog prostora i letačkim postupcima, uzimajući u obzir interese civilnih i vojnih korisnika te zaštitu okoliša;
- razvoj, izgradnja, održavanje, nadzor i potvrđivanje ispravnosti postrojenja, sustava i uređaja kontrole zračne plovidbe i zrakoplovne meteorologije;
- zrakoplovno meteorološka motrenja i motrenja za klimatologiju aerodroma, te sastavljanje i razmjena zrakoplovnih meteoroloških izvješća;
- izrada zrakoplovnih meteoroloških prognoza i posebnih upozorenja za aerodrome i rute u zračnom prostoru, priprema zrakoplovne meteorološke dokumentacije te osiguranje i drugih obveza koje proizlaze iz ICAO dokumenata;
- provedba i usklađivanje operativnih, razvojnih i međunarodnih poslova i zadaća u međunarodnim organizacijama, posebice ICAO-u i Eurocontrol-u;
- stručna izobrazba i usavršavanje osoblja potrebnog za obavljanje poslova;
- izvoz i uvoz za potrebe Društva i
- ostali poslovi i operacije koje su u funkciji sigurnog obavljanja zračnog prometa.

1.2. Zaposleni

Broj zaposlenih u Društvu na 31. prosinca 2013. godine iznosi **705** djelatnika (31. prosinca 2012. godine iznosio je **743** djelatnika).

Struktura zaposlenih je, kako slijedi:

	<u>31. prosinca 2013.</u>	<u>31. prosinca 2012.</u>
VSS	207	212
VŠS	264	272
SSS	221	244
KV	9	10
NKV	4	5
Ukupno	<u>705</u>	<u>743</u>

Broj novozaposlenih radnika u 2013. godini je 20, a otišlo je ukupno 58 radnika (od toga 1 radnik zbog isteka radnog odnosa na određeno vrijeme i 1 radnik zbog radnog odnosa u stanju mirovanja poradi obnašanja izborne funkcije, te odlazak 56 radnika u mirovinu).

1.3. Nadzorni odbor i Uprava Društva

Članovi Nadzornog odbora Društva su:

	<u>od - do</u>
Darko Prebežac, predsjednik	7. prosinca 2012. - 6. prosinca 2016.
Dinko Staničić, zamjenik	7. prosinca 2012. - 6. prosinca 2016.
Željko Gojko, član	18. prosinca 2007. - 27. lipnja 2015.
Hrvoje Filipović, član	4. lipnja 2012. - 3. lipnja 2016.
Marijana Müller, član	7. prosinca 2012. - 6. prosinca 2016.
Branka Vine	4. lipnja 2012. - 6. prosinca 2012.
Sanja Steiner	4. lipnja 2012. - 6. prosinca 2012.
Damir Šprem	4. lipnja 2012. - 6. prosinca 2012.
Ante Čajić, predsjednik	15. prosinca 1999. - 3. lipnja 2012.
Đurđa Hunjet, član	15. prosinca 1999. - 3. lipnja 2012.
Petar Barać, član	20. prosinca 2002. - 3. lipnja 2012.
Jure Šarić, član	28. lipnja 2011. - 3. lipnja 2012.

Uprava Društva:

	<u>od - do</u>
Dragan Bilać, direktor	8. ožujka 2013. - 7. ožujka 2018.
Nino Karamatić, direktor	6. lipnja 2012. - 7. ožujka 2013.
Dražan Ramljak, direktor	23. srpnja 2010. - 5. lipnja 2012.

Iznos naknade članovima Uprave i Nadzornog odbora Društva je prikazan u Bilješkama 7. i 9. uz financijske izvještaje.

2. SAŽETAK NAJVAŽNIJIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Sažetak najvažnijih računovodstvenih politika, koje su dosljedno primjenjivane u tekućoj i prošloj godini, izložen je u nastavku. Krajem godine donesen je novi Pravilnik o primjeni računovodstvenih politika koji je stupio na snagu danom donošenja, a primjenjuje se od 01. siječnja 2013. godine. Stupanjem na snagu novog Pravilnika o primjeni računovodstvenih politika stavljen je van snage Pravilnik o primjeni računovodstvenih politika iz 2003. godine.

2.1. Izjava o usklađenosti i osnova prikaza

Financijski izvještaji Društva za 2013. godinu sastavljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu (NN 109/07, 54/13) i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja ("MSFI") koji su na snazi u Europskoj uniji, te u skladu sa Pravilnikom o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 38/08, 12/09, 130/10).

MSFI koje je objavio Odbor za standarde financijskog izvještavanja imenovan od Vlade Republike Hrvatske (NN 136/09, 8/10, 18/10, 27/10, 65/10, 120/10, 58/11, 140/11, 15/12, 118/12, 45/13, 69/13), a koji su bili na snazi do ulaska Hrvatske u Europsku uniju, u skladu su sa MSFI-ima koji su utvrđeni od Europske komisije i objavljeni u službenom listu Europske unije.

Financijski izvještaji sastavljeni su uz primjenu temeljne računovodstvene pretpostavke nastanka poslovnog događaja po kojem se učinci transakcija priznaju kada su nastali i iskazuju u financijskim izvještajima za razdoblje na koje se odnose, te uz primjenu temeljne računovodstvene pretpostavke vremenske neograničenosti poslovanja.

2.2. Ključne procjene i neizvjesnost procjena

Prilikom sastavljanja financijskih izvještaja korištene su određene procjene koje utječu na iskaz imovine i obveza Društva, prihode i rashode Društva i objavljivanje potencijalnih obveza Društva.

Budući događaji i njihovi utjecaji ne mogu se predvidjeti sa sigurnošću, slijedom čega se stvarni rezultati mogu razlikovati od procijenjenih. Procjene korištene pri sastavljanju financijskih izvještaja su podložne izmjenama nastankom novih događaja, stjecajem dodatnog iskustva, dobivanjem dodatnih informacija i spoznaja i promjenom okruženja u kojima Društvo posluje.

Ključne procjene korištene u primjeni računovodstvenih politika prilikom sastavljanja financijskih izvještaja odnose se na obračun amortizacije dugotrajne nematerijalne i materijalne imovine, umanjeње vrijednosti imovine, ispravak vrijednosti zaliha, ispravak vrijednosti potraživanja i rezerviranja, te objavu potencijalnih obveza.

2.3. Izvještajna valuta

Financijski izvještaji Društva sastavljeni su u hrvatskim kunama kao mjernoj, odnosno izvještajnoj valuti Društva.

2.4. Priznavanje prihoda

Prihodi Društva nastaju i utvrđuju se:

- priznavanjem prihoda od pružanja usluga,
- priznavanjem prihoda od prodaje proizvoda (AIP, VFR itd.),
- priznavanjem prihoda od kamata,
- priznavanjem prihoda od prodaje imovine,
- priznavanjem prihoda od poslovnog najma,
- priznavanjem prihoda od financijskih dobitaka,
- priznavanjem ostalih prihoda (tenderi, viškovi i dr.)

Prihodi od prodaje robe i usluga priznaju se u trenutku isporuke robe i usluga i prijenosa vlasništva. Prihodi od kamata obračunavaju se na temelju nepodmirenog potraživanja i po primjenjivim kamatnim stopama.

2.5. Troškovi posudbe

Troškovi posudbe terete izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti u razdoblju u kojem su nastali.

2.6. Transakcije u stranim valutama

Transakcije u stranim valutama početno se preračunavaju u hrvatske kune primjenom tečajeva na datum transakcije. Novčana sredstva, potraživanja i obveze iskazani u stranim valutama naknadno se preračunavaju po tečajevima na datum bilance / izvještaja o financijskom položaju. Dobici i gubici nastali preračunavanjem uključuju se u izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za tekuću godinu.

Na 31. prosinca 2013. godine službeni tečaj hrvatske kune bio je 7,64 kn za 1 euro (31. prosinca 2012. godine 7,55 kn) i 5,55 kn za 1 usd (31. prosinca 2012. godine 5,73 kn).

2.7. Porez na dobit

Obveza poreza na dobit za tekuću godinu utvrđuje se na temelju rezultata ostvarenog u toj godini, usklađenog za iznose koji ne ulaze u poreznu osnovicu ili porezno nepriznate troškove (70% troškova reprezentacije, 30% troškova korištenja osobnih vozila i dr.). Porez na dobit obračunava se primjenom poreznih stopa koje su bile na snazi na datum bilance / izvještaja o financijskom položaju.

U smislu obračuna poreza na dobit javljaju se i privremene porezne razlike kao razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine ili obveze u bilanci i njihove porezne osnovice. S obzirom na utjecaj na poreznu osnovicu u budućim razdobljima, privremene razlike mogu biti: odbitne - umanjit će poreznu osnovicu, a njihov učinak je odgođena porezna imovina ili oporezive - bit će oporezive u budućim razdobljima, a njihov učinak je odgođena porezna obveza.

2.8. Dugotrajna nematerijalna i materijalna imovina

Dugotrajna nematerijalna i materijalna imovina početno je iskazana po trošku nabave koji uključuje kupovnu cijenu, uključujući uvozne pristojbe i nepovratne poreze nakon odbitka trgovačkih popusta i rabata, kao i sve troškove koji se izravno mogu pripisati dovođenju imovine na mjesto i u radno stanje za namjeravanu upotrebu.

Dugotrajna nematerijalna i materijalna imovina priznaje se ako je vjerojatno da će buduće ekonomske koristi koje se mogu pripisati imovini pritjecati u Društvo, ako se trošak nabave imovine može pouzdano utvrditi, te ako je pojedinačna nabavna vrijednost imovine veća od 3.500 kn.

Nakon početnog priznavanja, imovina se iskazuje po njezinu trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti.

Troškovi tekućeg održavanja i popravaka, zamjene, te investicijskog održavanja manjeg obima priznaju se kao rashod razdoblja u kojem su nastali. U situacijama gdje je jasno da su troškovi rezultirali povećanjem budućih očekivanih ekonomskih koristi koje se trebaju ostvariti uporabom imovine iznad njenih izvorno procijenjenih mogućnosti, oni se kapitaliziraju, odnosno uključuju u knjigovodstvenu vrijednost tog sredstva. Dobici i gubici temeljem rashodovanja ili prodaje imovine iskazuju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u razdoblju u kojem su nastali.

Amortizacija imovine započinje kad je imovina spremna za upotrebu, tj. kad se nalazi na lokaciji i u uvjetima potrebnim za korištenje. Amortizacija imovine prestaje kad je imovina razvrstana kao imovina koja se drži za prodaju. Amortizacija se obračunava tako da se trošak nabave svakog pojedinačnog sredstva, izuzev zemljišta i dugotrajne nematerijalne i materijalne imovine u pripremi, otpisuje tijekom procijenjenog vijeka uporabe sredstva primjenom pravocrtne metode, kako slijedi:

	Stopa amortizacije 2013. (od - do %)
Koncesije, patenti, licencije, software i dr.	14,28
Građevinski objekti	5
Postrojenja i oprema	14,28
Alati, pogonski inventar i transportna sredstva	14,28
Ostala materijalna imovina	12,50

2.9. Financijska imovina

Financijska imovina predstavlja novac i ulaganje novca, stvari i ustup prava s ciljem stjecanja prihoda, te se, na datum bilance / izvještaja o financijskom položaju, klasificira, kako slijedi:

- financijska imovina namijenjena trgovanju čija se promjena fer vrijednosti priznaje u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti;
- zajmovi i potraživanja.

2.10. Zalihe

Zalihe se iskazuju po trošku ili neto utrživoj prodajnoj vrijednosti, ovisno o tome koja je niža. U trošak zaliha potrebno je uključiti sve troškove nabave, troškove konverzije i druge troškove nastale dovođenjem zaliha na sadašnju lokaciju i sadašnje stanje. Trošak se utvrđuje primjenom FIFO metode.

Neto utrživa prodajna vrijednost je procijenjena prodajna cijena u toku redovnog poslovanja umanjena za procijenjene troškove dovršenja i procijenjene troškove koji su nužni za obavljanje prodaje.

Rezervni dijelovi koji se odnose na tekuće održavanje vrednuju se kao sirovine i materijal. Zalihe rezervnih dijelova koji su na zalihama dulje od jedne godine otpisuju se po stopi od 100% godišnje.

Rezervni dijelovi koji se odnose na specifične dijelove pojedinih postrojenja i opreme i koji se mogu koristiti samo za pojedinu imovinu priznaju se kao dugotrajna imovina i amortiziraju u vijeku upotrebe kao i ta imovina.

Sitan inventar je imovina koja se ne troši jednokratno, te vijek trajanja može biti i dulji od godine dana od trenutka davanja u uporabu, te se otpisuje na teret troškova prilikom davanja u uporabu primjenom metode jednokratnog otpisa.

U slučajevima kada je potrebno svesti vrijednost zaliha na neto utrživu prodajnu vrijednost obavlja se ispravak vrijednosti zaliha na teret izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti za tekuću godinu.

Sitan inventar, ambalaža i auto-gume se otpisuju 100% kada se daju u uporabu.

2.11. Potraživanja

Kratkotrajna potraživanja iskazuju se po početno priznatom nominalnom iznosu umanjenom za odgovarajući iznos ispravka vrijednosti za procijenjene nenaplative iznose i umanjenja vrijednosti.

Vrijednost potraživanja se umanjuje i gubici od umanjenja vrijednosti nastaju samo i isključivo ako postoji objektivan dokaz o umanjenju vrijednosti proizašao iz jednog ili više događaja nastalih nakon početnog priznavanja imovine kada taj događaj utječe na procijenjene buduće novčane tokove od potraživanja koji mogu biti pouzdano utvrđeni. Na svaki datum bilance / izvještaja o financijskom položaju procjenjuje se postoji li objektivan dokaz o umanjenju vrijednosti pojedinog potraživanja (podnesena tužba, stečaj kupca). Ako postoji objektivni dokaz o umanjenju vrijednosti potraživanja, iznos gubitka mjeri se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti i procijenjenih budućih novčanih tokova. Knjigovodstvena vrijednost potraživanja će se umanjiti direktno ili upotrebom odvojenog konta ispravka vrijednosti. Iznos gubitka se priznaje na teret izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti za tekuću godinu. Potraživanja se trajno otpisuju u slučaju izgubljenog spora, nemogućnosti naplate iz stečajne mase kupca i zastare.

2.12. Novac u banci i blagajni

Novac obuhvaća depozite po viđenju u bankama, novac u blagajni, te depozite i vrijednosne papire unovčive po pozivu ili najkasnije u roku od tri mjeseca.

2.13. Umanjenja

Na svaki datum bilance / izvještaja o financijskom položaju, Društvo provjerava knjigovodstvene iznose svoje imovine kako bi se utvrdilo postoje li naznake da je došlo do gubitaka uslijed umanjenja vrijednosti imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjenjem. Ako je nadoknadivi iznos nekog sredstva procijenjen na iznos niži od knjigovodstvenog, knjigovodstveni iznos toga sredstva umanjuje se do nadoknadivog iznosa. Gubitak od umanjenja imovine priznaje se kao rashod u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

2.14. Financijski instrumenti

Financijski instrumenti razvrstavaju se kao imovina i obveze ili glavnica u skladu sa suštinom ugovornog aranžmana. Kamate, dividende, dobiti i gubici koji se odnose na financijski instrument razvrstan kao imovina ili obveza iskazuje se kao prihod ili rashod kada su nastali.

Financijska imovina i financijske obveze priznaju se u bilanci / izvještaju o financijskom položaju kad je Društvo postalo stranom ugovora o financijskom instrumentu.

Potraživanja se iskazuju u nominalnom iznosu umanjenom za ispravak vrijednosti za procijenjene nenadoknadive iznose.

Obveze se iskazuju u nominalnom iznosu.

Ulaganja se priznaju na datum trgovanja i početno se mjere po trošku koji uključuje trošak transakcije. Ulaganja su svrstana u ulaganja namijenjena trgovanju čija se promjena fer vrijednosti priznaje u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti ili ulaganja raspoloživa za prodaju čija se promjena fer vrijednosti priznaje u glavnici kao revalorizacijska rezerva.

Bankarski krediti na koje se obračunavaju kamate, kao i prekoračenja, iskazuju se u iznosima primljenih sredstava, odnosno odobrenih prekoračenja.

Uprava Društva je uvjerena da se fer vrijednost imovine i obveza iskazanih u bilanci / izvještaju o financijskom položaju ne razlikuje značajno od njihovih knjigovodstvenih iznosa.

2.15. Najmovi

Najmovi se klasificiraju kao financijski najmovi ako se svi rizici i ekonomske koristi povezani s vlasništvom prenose s najmodavca na najmoprimca. Financijski najam se priznaje u bilanci / izvještaju o financijskom položaju najmoprimca kao imovina i obveza za financijski najam.

Najmovi se klasificiraju kao poslovni / operativni najmovi ako se svi rizici i ekonomske koristi povezani s vlasništvom ne prenose s najmodavca na najmoprimca. Poslovni / operativni najam se priznaje kao rashod u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti najmoprimca na ravnomjernoj osnovi tijekom razdoblja najma.

2.16. Rezerviranja

Rezerviranje se priznaje onda i samo onda ako Društvo ima sadašnju obvezu kao rezultat prošlog događaja i ako je vjerojatno da će podmirenje obveze zahtijevati odljev resursa s ekonomskim koristima i ako se pouzdanom procjenom može utvrditi iznos obveze. Rezerviranja se preispituju na svaki datum bilance / izvještaja o financijskom položaju i usklađuju prema najnovijim najboljim procjenama.

Rezerviranja su utvrđena za troškove sudskih sporova, troškove otpremnina, troškove nagrada zaposlenicima za dugogodišnje zaposlenje i umirovljenje (redovite jubilarne nagrade i otpremnine) i troškove otpremnina temeljem važećeg kolektivnog ugovora.

Rezerviranje troškova nagrada zaposlenicima za dugogodišnje zaposlenje i umirovljenje (redovite jubilarne nagrade i otpremnine) utvrđeno je kao sadašnja vrijednost budućih odljeva novca koristeći diskontnu stopu koja odgovara kamatnoj stopi na korporativne obveznice visoke kvalitete, odnosno državne obveznice.

2.17. Potencijalne obveze i imovina

Potencijalne obveze se ne priznaju u financijskim izvještajima, nego se samo objavljuju u bilješkama uz financijske izvještaje.

Potencijalna imovina se ne priznaje u financijskim izvještajima, već se priznaje u trenutku kada postane vjerojatan priljev gospodarskih koristi.

2.18. Događaji nakon datuma bilance

Događaji nakon datuma bilance / izvještaja o financijskom položaju koji pružaju dodatne informacije o položaju Društva na datum bilance / izvještaja o financijskom položaju (događaji koji imaju za učinak usklađenja) priznaju se u financijskim izvještajima. Oni događaji koji nemaju za posljedicu usklađenja objavljeni su u bilješkama uz financijske izvještaje ako su od materijalnog značaja.

3. PRIHODI OD PRODAJE

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
	u kn	u kn
Prihod od prodaje u zemlji	33.177.377	35.209.350
Prihod od prodaje u inozemstvu	587.550.801	527.636.068
Ukupno	<u>620.728.178</u>	<u>562.845.418</u>

3.1. Prihod od prodaje u inozemstvu čini 95% prihoda Društva, dok prihod od prodaje u zemlji čini 5%. Ostvareni prihod odnosi se na naknade za uporabu uređaja i usluga Društva na teritoriju Republike Hrvatske. Prihodi od osnovne djelatnosti su u iznosu od 619.477.287 kn, od toga prihodi od rutnih naknada RH u iznosu od 487.830.136 kn, prihodi od terminalnih naknada u iznosu od 62.119.036 kn i prihodi od rutnih naknada (BiH) u iznosu od 69.528.115 kn. Ostali poslovni prihodi su u iznosu od 1.250.891 kn.

4. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
	u kn	u kn
Prihod od prodaje dugotrajne imovine	54.428	18.937
Prihod od ukidanja rezerviranja	15.917.403	29.416.943
Prihod od refundacija i nadoknada	383.435	59.637
Prihodi od najma	69.627	67.472
Prihod od ranije vrij. uskl. zaliha - nekurentna	500.367	-
Prihod od naknade šteta	12.968	91.571
Prihodi od naknadnih odobrenja od dobavljača	9.580	1.086.694
Ostali prihodi	805.525	356.858
Ukupno	<u>17.753.333</u>	<u>31.098.112</u>

4.1. Prihodi od ukidanja rezerviranja u 2013. godini se sastoje od ukidanja rezerviranja za neiskorištene godišnje odmori iz prethodne godine u iznosu od 10.363.235 kn, od ukidanja rezerviranja za isplaćene otpremnine i jubilarne nagrade radnicima u iznosu od 5.344.018 kn i od ukidanja rezerviranja po započetim sudskim sporovima u iznosu od 210.150 kn.

4.2. Prihod od naknadnih odobrenja od dobavljača u iznosu od 1.086.694 kn u 2012. godini odnosi se na odobrenje od dobavljača Eurocontrol za članarinu za CEATS plaćenu u 2010. godini.

5. TROŠKOVI SIROVINA I MATERIJALA

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
	u kn	u kn
Trošak sirovina i materijala	1.984.780	1.916.854
Trošak rezervnih dijelova	2.898.003	2.405.562
Trošak sitnog inventara	280.018	393.650
Trošak energije	5.547.533	5.130.412
Ukupno	<u>10.710.334</u>	<u>9.846.478</u>

5.1. Troškovi sirovina i materijala u iznosu od 1.984.780 kn odnose se na utrošeni uredski materijal, HTZ opremu, sredstva za čišćenje i ostali materijal.

5.2. Troškovi rezervnih dijelova u iznosu od 2.898.003 kn odnose se na redovno i izvanredno održavanje opreme i uređaja.

5.3. Troškovi energije u iznosu od 5.547.533 kn sastoje se od troškova električne energije, troškova grijanja i troškova goriva za sva službena vozila Društva.

6. OSTALI VANJSKI TROŠKOVI

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
	u kn	u kn
Usluge telefona, pošte i prijevoza	19.746.527	18.751.090
Usluge održavanja (servisne usluge)	15.877.812	19.451.827
Usluge najma i zakupnina	1.221.241	963.174
Intelektualne i osobne usluge	2.223.269	4.454.243
Komunalne usluge	1.070.835	1.256.839
Ostali vanjski troškovi	3.424.922	2.091.419
Ukupno	<u>43.564.606</u>	<u>46.968.592</u>

6.1. U ukupnim troškovima telefona, pošte i prijevoza u iznosu od 19.746.527 kn najznačajniju stavku čine troškovi zakupa domaćih vodova u iznosu od 7.153.560 kn te zakupa međunarodnih vodova u iznosu od 2.882.785 kn. Ostali troškovi se odnose na prijevozne usluge u tuzemstvu i inozemstvu, poštanske i ostale usluge.

6.2. Kod usluga održavanja u iznosu od 15.877.812 kn najveću stavku čine troškovi usluga održavanja opreme u iznosu od 3.634.716 kn i usluga održavanja softvera u iznosu od 6.153.518 kn, a ostalo se odnosi na usluge tekućeg i investicijskog održavanja objekata i opreme, usluge čišćenja, zaštitarske i ostale usluge.

6.3. Ostali troškovi intelektualnih i osobnih usluga odnose se na konzultantske usluge, odvjetničke, bilježničke i ostale usluge.

7. TROŠKOVI OSOBLJA

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
	u kn	u kn
Neto plaće i nadnice	195.470.056	183.258.473
Doprinos MO I. I II. stup	58.690.403	55.610.353
Porez i prirez na dohodak	101.798.061	92.009.855
Doprinosi na plaće	<u>73.924.674</u>	<u>71.181.343</u>
Ukupno	<u>429.883.194</u>	<u>402.060.024</u>

7.1. Neto plaće u iznosu 195.470.056 kn (2012. godine u iznosu od 183.258.473 kn) sadrže i primanja Uprave Društva koja se sastoje od plaća Uprave u iznosu od 220.256 kn (2012. godine u iznosu od 193.474 kn), neto iznos otpremnina u iznosu od 16.454.840 kn (2012. godine u iznosu od 8.727.864 kn), te plaće u naravi u iznosu od 375.165 kn (2012. godine u iznosu od 285.124 kn).

7.2. Temeljem izmijenjenog Kolektivnog ugovora iz 2012. godine omogućena je isplata otpremnina ne samo u mirovinski fond već i na tekući račun radnika, što je iskazano na teret troškova osoblja, te utjecalo na povećanje ovih troškova u odnosu na 2012. godinu.

7.3. Sukladno Međunarodnom računovodstvenom standardu 16 i 19, dio troškova bruto plaća radnika u iznosu od 2.793.131 kn je kapitaliziran na pripadajuće projekte (COOPANS i 3D simulator).

8. AMORTIZACIJA

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
	u kn	u kn
Amortizacija nematerijalne imovine	23.980.632	26.887.037
Amortizacija materijalne imovine	<u>48.871.772</u>	<u>49.672.915</u>
Ukupno	<u>72.852.404</u>	<u>76.559.952</u>

8.1. Godišnje stope amortizacije primjenjuju se temeljem Odluke o obračunu amortizacije od 30. listopada 2010. godine s primjenom od 1. siječnja 2011. godine. Troškovi amortizacije manji su u 2013. godini u odnosu na 2012.godinu za iznos od 3.707.548 kn zbog okončanja obračuna amortizacije (u potpunosti amortiziranog osnovnog sredstva) softvera za CroATMS i Software FAT-supply-instalation CroATMS.

8.2. U 2013. godini, a prema novim računovodstvenim politikama, te sukladno Međunarodnom računovodstvenom standardu 16, Društvo je sa 01. siječnjem 2013. godine reklasificiralo pojedine rezervne dijelove kao dugotrajnu imovinu u ukupnom iznosu od 789.981 kn te je za ovu imovinu obračunata amortizacija za 2013. godinu u skladu sa procijenjenim vijekom trajanja osnovnog sredstva kojem taj rezervni dio pripada.(Vidi Bilješku 19.2).

9. OSTALI TROŠKOVI

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
	u kn	u kn
Dnevnice za službena putovanja i putni troškovi	4.081.939	4.259.136
Nadoknade troškova zaposlenima, darovi i potpore	7.066.783	6.989.006
Nadoknade članovima Nadzornog odbora (bruto)	343.616	381.175
Premije osiguranja	9.080.741	6.835.446
Bankovne usluge i troškovi platnog prometa	759.271	1.025.566
Troškovi prava korištenja-licence i radijske frekvencije	1.285.527	1.314.817
Doprinosi, članarine i slična davanja	1.540.913	1.501.863
Troškovi obuke i izobrazbe	9.159.443	6.215.728
Ostali troškovi	858.588	1.011.947
Ukupno	<u>34.176.821</u>	<u>29.534.684</u>

9.1. Premije osiguranja u 2013. godini obuhvaćaju osiguranje službenih vozila, osiguranje imovine, osiguranje osoba od posljedica nesretnog slučaja te osiguranje od odgovornosti. Premije su veće za iznos od 2.245.295 kn, a odnose se na veći broj radnika koji se odlučio na isplatu otpremnine preko fonda dobrovoljnog mirovinskog osiguranja.

9.2. Troškovi obuke i izobrazbe odnose se na troškove školovanja radnika sa svrhom postizanja odgovarajuće kvalifikacije i stručnosti. Na povećanje je utjecalo školovanje kontrolora u Entry Point North AB u Švedskoj te usluga obuke za podršku SES II od Heliosa.

10. VRIJEDNOSNO USKLAĐENJE

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
	u kn	u kn
Vrijednosno usklađenje kratkotrajnih potraživanja	183.031	253.225
Vrijednosno usklađenje zaliha	-	1.184.576
Ukupno	<u>183.031</u>	<u>1.437.801</u>

10.1. Vrijednosno usklađenje kratkotrajnih potraživanja odnosi se na kupca Eurocontrol, zbog neizvjesnosti naplate, a na temelju izvještaja i obračuna za sustav terminalnih naknada Hrvatske.

10.2. Vrijednosno usklađenje zaliha rezervnih dijelova odnosi se na zalihe starije od jedne godine, a koje nisu imale prometa (obrt sredstava).

11. REZERVIRANJA

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
	u kn	u kn
Troškovi rezerviranja za otpremnine	18.937.932	-
Troškovi rez.za redovite otpremnine i jub. nagrade - MRS19	299.278	-
Troškovi dug.rez.za gubitke po započetim sud. sporovima	609.400	-
Troškovi rezerviranja za neiskorišteni godišnji odmor	10.771.945	10.363.235
Ukupno	<u>30.618.555</u>	<u>10.363.235</u>

11.1. Na temelju izračuna aktuarskih tablica, u 2013. godini došlo je do povećanja troškova rezerviranja za jubilarne nagrade sukladno Međunarodnom računovodstvenom standardu 19. u iznosu od 299.278 kn.

11.2. Iznos od 18.937.932 kn predstavlja, sukladno Zakonu o radu i čl. 64. Kolektivnog ugovora Društva iznos rezerviran za odlazak radnika u starosnu mirovinu u iznosu od 10.648.227 kn i odlazak radnika u prijevremenu starosnu mirovinu u iznosu od 8.289.705 kn.

11.3. Iznos od 609.400 kn predstavlja iznos dugoročnog rezerviranja sredstava za troškove po započetim sudskim sporovima, sukladno Međunarodnom računovodstvenom standardu 37. i čl.11.st.2. Zakona o porezu na dobit, te temeljem procjene rizika i mišljenja odvjetnika koji Društvo zastupaju u sudskim sporovima .

11.4. Temeljem čl. 11. st. 5. Zakona o porezu na dobit izvršeno je kratkoročno rezerviranje sredstava za neiskorištene godišnje odmore radnika u iznosu od 10.771.945 kn

12. OSTALI POSLOVNI RASHODI

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
	u kn	u kn
Otpis nenaplaćenih potraživanja	4.700.871	1.979.100
Rashod od prodaje dugotrajne imovine	120.657	84.324
Manjkovi	84.169	172.220
Otpis zaliha	163.263	117.840
Kazne, penali, naknade šteta i sl.	610.085	357.162
Ostali poslovni rashodi	3.525	104.160
Ukupno	<u>5.682.570</u>	<u>2.814.806</u>

12.1. Temeljem Izvještaja i usklađenja sa Eurocontrolom, otpisano je potraživanje za obavljene rutne usluge u iznosu od 3.979.301 kn i potraživanje za kamate po rutnim naknadama u iznosu od 390.112 kn. Također je otpisano potraživanje na temelju Izvještaja Eurocontrola za prelete (BiH) u iznosu od 296.549 kn i potraživanje za kamate (BiH) u iznosu od 30.959 kn .

12.2. Kazne, penali, naknade šteta i sl. u iznosu od 610.085 kn odnose se većim dijelom na sudsku presudu Općinskog građanskog suda u Zagrebu za razliku neisplaćene plaće radniku.

13. FINANCIJSKI PRIHODI

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
	u kn	u kn
<u>Iz odnosa s nepovezanim poduzetnicima i drugim osobama</u>		
Prihod od kamata	836.572	803.612
Prihod od tečajnih razlika	2.878.148	-
Ostali financijski prihodi	19	13.153
Ukupno	<u>3.714.739</u>	<u>816.765</u>

13.1. Prihodi od kamata odnose se na prihode od oročenja sredstava kod Zagrebačke banke d.d., Zagreb, kamata po viđenju i kamata na zakašnjela plaćanja za potraživanja na temelju Izvještaja od Eurocontrola.

13.2. Prihod od tečajnih razlika u iznosu od 2.878.148 kn rezultat je vrijednosti tečaja tijekom godine proizašlog iz nabave proizvoda i usluga iz inozemstva. U 2012. godini pozitivne i negativne tečajne razlike su bile prebijene, što je rezultiralo time da su u 2012. godini bile ostvarene samo negativne tečajne razlike.

14. FINANCIJSKI RASHODI

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
	u kn	u kn
<u>Iz odnosa s nepovezanim poduzetnicima i drugim osobama</u>		
Rashod od kamata	6.457.317	7.682.648
Rashod od tečajnih razlika	4.957.535	1.503.263
Ukupno	<u>11.414.852</u>	<u>9.185.911</u>

14.1. Rashodi od kamata se odnose na:

	<u>2013.</u>
	u kn
Kamate na kredite - EIB	2.794.150
Kamate na kredite - EBRD	61.827
Kamate na kredite - PBZ	1.854.677
Kamate na kredite - EBRD-42754	911.335
Kamate na nepovučeni iznos kredita - EBRD-42754	661.496
Kamate - ostalo	173.832
Ukupno	<u>6.457.317</u>

14.2. Kao što je navedeno u Bilješci 13.2. uz financijske izvještaje u 2012. godini došlo je do prebijanja pozitivnih i negativnih tečajnih razlika.

15. POREZ NA DOBIT

15.1. Svođenje računovodstvene dobiti na oporezivu dobit obavljeno je, kako slijedi:

	<u>2013. godina</u>	<u>2012. godina</u>
	<u>u kn</u>	<u>u kn</u>
Računovodstvena dobit (dobit prije oporezivanja)	3.109.883	5.988.812
Porezno nepriznati rashodi	5.835.593	4.254.594
Porezne olakšice	<u>(2.439.183)</u>	<u>(2.030.675)</u>
Porezna osnovica	<u>6.506.293</u>	<u>8.212.731</u>
Obveza za porez na dobit	<u>1.301.259</u>	<u>1.642.546</u>

Stopa poreza na dobit za 2013. i 2012. godinu bila je 20%.

15.2. U svrhu izračuna osnovice poreza na dobit polazilo se od računovodstvenog dobitka kao polazne porezne osnovice, koja se povećala za stavke navedene u čl. 7 Zakona o porezu na dobit (70% troškova reprezentacije u iznosu od 129.028 kn, 30% troškova za osobni prijevoz u iznosu od 316.095 kn), vrijednosna usklađenja i otpis potraživanja prema čl.9 Zakona u iznosu od 4.879.952 kn, troškove rezerviranja čl.11 Zakona u iznosu od 299.278 kn te ostala povećanja u iznosu od 211.240 kn, a smanjila za stavke navedene čl. 6 Zakona o porezu na dobit kao što je državna potpora za obrazovanje i izobrazbu u iznosu od 2.434.454 kn i nerealizirani dobiti i ostali rashodi u iznosu od 4.729 kuna.

HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE POLOVDIBE d.o.o., Velika Gorica
 BILJEŠKE UZ FINACIJSKE IZVJEŠTAJE
 za godinu koja je završila 31. prosinca 2013. - nastavak

16. DUGOTRAJNA NEMATERIJALNA IMOVINA

u kn	Koncesije, patenti, licencije, softver i ostala prava	Imovina u pripremi	Predumjovi	Ukupno
Nabavna vrijednost				
31. prosinca 2012. godine	209.422.391	152.848.594	7.041.700	369.312.685
Povećanja	-	71.968.824	(223.199)	71.745.625
Prijenos	13.339.630	(13.339.630)	(6.818.501)	(6.818.501)
Prodaja ili rashodovanje	(6.294.843)	-	-	(6.294.843)
31. prosinca 2013. godine	216.467.178	211.477.788	-	427.944.966
Ispravak vrijednosti				
31. prosinca 2012. godine	149.920.606	-	-	149.920.606
Amortizacija za 2013. godinu	23.980.632	-	-	23.980.632
Prodaja ili rashodovanje	(6.294.843)	-	-	(6.294.843)
31. prosinca 2013.	167.606.395	-	-	167.606.395
Neto knjigovodstvena vrijednost				
31. prosinca 2013. godine	48.860.783	211.477.788	-	260.338.571
31. prosinca 2012. godine	59.501.785	152.848.594	7.041.700	219.392.079

16.1. Nematerijalna imovina u pripremi u iznosu od 211.477.788 sastoji se od :

Oznaka projekta	Naziv projekta	Vrijednost kn
P-2004-12	Projekt jedinstvenog nadzora i upravljanja uređajima i sustavima u HKZP-u	383.100
P-2008-18	P. uspostave cjelovitog poslovno-inf. sustava-EERS	64.600
P-2011-08	Projekt nadogradnje CroATMS-a/COOPANS	205.997.625
P-2011-25	Projekt prilagodbe raznih sustava COOPANS-u	282.141
P-2012-01	Projekt implementacije ATM pričuvnog sustava	4.725.188
P-2013-02	Projekt video nadzora manevarskih površina na LDZD	10.500
P-2013-18	Računalni programi	14.634
	Ukupno	211.477.788

Projekt-2011-08-Projekt nadogradnje CroATMS-a/COOPANS-imovina u pripremi financiran je iz kredita EBRD-a u iznosu od 170.581.760 kn, a iz sredstava Društva u iznosu od 35.415.865 kn.

HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE POLOVDIBE d.o.o., Velika Gorica
 BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
 za godinu koja je završila 31. prosinca 2013. - nastavak

17. DUGOTRAJNA MATERIJALNA IMOVINA

u kn	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Alati, pogonski inventar i transportna sredstva	Predujmovi	Imovina u pripremi	Ukupno
Nabavna vrijednost							
31. prosinca 2012. godine	48.649.949	265.242.600	391.693.845	40.232.935	12.636.099	88.139.688	846.595.116
Povećanja	-	-	-	-	2.750.577	29.105.021	31.855.598
Prijenos	-	388.986	27.186.726	705.868	-	(28.281.580)	-
Prodaja ili rashodovanje	-	(121.512)	(4.148.361)	(3.016.848)	(6.837.590)	-	(14.124.311)
31. prosinca 2013. godine	48.649.949	265.510.074	414.732.210	37.921.955	8.549.086	88.963.129	864.326.403
Ispravak vrijednosti							
31. prosinca 2012. godine	-	137.643.392	276.174.047	30.077.678	-	-	443.895.117
Amortizacija za 2013. godinu	-	12.952.581	33.233.857	2.685.334	-	-	48.871.772
Prodaja ili rashodovanje	-	(59.643)	(4.100.526)	(3.005.894)	-	-	(7.166.063)
31. prosinca 2013. godine	-	150.536.330	305.307.378	29.757.118	-	-	485.600.826
Neto knjigovodstvena vrijednost							
31. prosinca 2013. godine	48.649.949	114.973.744	109.424.832	8.164.837	8.549.086	88.963.129	378.725.577
31. prosinca 2012. godine	48.649.949	127.599.208	115.519.798	10.155.257	12.636.099	88.139.688	402.699.999

17.1. Postupak utvrđivanja i registriranja prava vlasništva nad nekretninama evidentiranim u poslovnim knjigama nije u cijelosti riješen. Rješavanje imovinsko pravnih pitanja je u tijeku.

17.2. U 2013.godini izvršila se reklasifikacija pojedinih rezervnih dijelova kao dugotrajne imovine (Vidi Bilješku 8.2 i 19.2).

HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE POLOVDIBE d.o.o., Velika Gorica
BILJEŠKE UZ FINACIJSKE IZVJEŠTAJE
za godinu koja je završila 31. prosinca 2013. - nastavak

17.3. Nekretnine u pripremi:

Oznaka projekta	Naziv projekta	Vrijednost Kn
P-2004-14	Projekt proširenja mreže VHF/UHF centara	5.000
P-2007-01	Pr. izgradnje prijenosne mreže mikrovalnih linkova HKZP-a	580.197
P-2008-01	Projekt zamjene i nadogradnje NAV sustava	123.583
P-2009-18	Projekt rekonstrukcije stare zgrade OKZP	9.400
P-2011-27	Pr. adapt. infr. nove zg. i TWR za potrebe modern. CroATMS-a	286.200
P-2012-07	Projekt dogradnje prostora centralnog nadzora u Podr. Pula	113.500
P-2013-02	Projekt video nadzora manevarskih površina na LDZD	8.090
P-2013-09	Projekt nadogradnje klimatizacije u podr.PL,RI.,DU.	121.000
P-2013-15	Ostala investicijska ulaganja	46.385
	Ukupno	1.293.355

17.3. Materijalna imovina u pripremi:

Oznaka projekta	Naziv projekta	Vrijednost Kn
P-2004-14	Projekt proširenja mreže VHF/UHF centara	207.436
P-2004-12	Proj. jedinstv.nadzora i upravljanja uređ. i sustavima u HKZP-u	219.851
P-2004-21	Projekt zamjene RRL u centr. OKZP Zagreb i TMA Split	390.043
P-2008-01	Projekt zamjene i nadogradnje NAV sustava	810.231
P-2008-08	Projekt modernizacije telekom. terminalne opreme	555.637
P-2011-08	Projekt nadogradnje CroATMS-a/COOPANS	61.810.711
P-2011-05	Projekt nadogr. VCCS-a OKZP Zagreb CroATMMP	218.430
P-2011-24	Projekt nabave konzola za simulator i COOPANS	32.393
P-2011-25	Projekt prilagodbe raznih sustava COOPANS-u	47.727
P-2011-26	Projekt modern.i zamjene VCCS i pričuvnih govornih sustava	17.339.653
P-2012-01	Projekt implementacije ATM pričuvnog sustava	3.608.608
P-2012-03	Projekt nabave i zamjene radio farova	214.444
P-2012-08	Projekt zamjena vatrodojavnih centrala	11.000
P-2013-06	Pr. kontr. pristupa TMA i TWR prostorija u podr.PL,ZD i DU	27.730
P-2013-02	Projekt video nadzora manevarskih površina na LDZD	49.405
P-2013-23	Ostala dugotrajna imovina	103.622
P-2013-24	Mrežna oprema	505.937
P-2013-15	Ostala investicijska ulaganja	513.130
P-2013-16	Računalna oprema opće namjene	437.033
P-2013-22	Instrumenti i alati	7.232
P-2013-21	Osobni automobili	523.334
P-2013-15	Ostala investicijska ulaganja-r.d.	36.187
	Ukupno	87.669.774

Projekt-2011-08- Projekt nadogradnje CroATMS-a/COOPANS-imovina u pripremi u iznosu od 61.810.711 kn u cijelosti je financiran iz kredita EBRD-a.

18. DUGOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA

	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.
	u kn	u kn
Depozit u Zagrebačkoj banci d.d., Zagreb - garantni	-	40.378.900
Ulaganje u investicijski fond ZB Invest d.o.o., Zagreb	-	535.577
Ukupno	-	40.914.477

18.1. Dana 22. studenoga 2013. godine Društvo i Zagrebačka banka d.d., Zagreb su sklopili Sporazum o raskidu ugovora sklopljenog 15. travnja 2009.-godine. Sredstva su uplaćena na račun Društva.

19. ZALIHE

	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.
	u kn	u kn
<u>Zalihe</u>		
Sirovine i materijal	353.464	385.706
Rezervni dijelovi	14.737.069	14.976.869
Sitan inventar na zalihi	202.487	190.500
Minus: Ispravak vrijednosti rezervnih dijelova	(11.560.546)	(12.046.214)
Ukupno	3.732.474	3.506.861

19.1. Zalihe su iskazane po trošku nabave i sastoje se od zaliha rezervnih dijelova, uredskog materijala, materijala za čišćenje, HTZ opreme i sitnog inventara. Zalihe rezervnog materijala sudjeluju sa 96% u ukupnoj strukturi zaliha, a što proizlazi iz specifičnosti poslovanja Društva - sofisticirana oprema i tehnologija, za koju se rezervni dijelovi nabavljaju u inozemstvu i velike su nabavne vrijednosti.

19.2. Sukladno Međunarodnom računovodstvenom standardu 16. i čl. 42. Pravilnika o primjeni računovodstvenih politika Društvo je reklasificiralo određene rezervne dijelove kao dugotrajnu imovinu obzirom na njihovu povezanost sa opremom u čije rezervne dijelove spadaju. (Vidi Bilješke 8.2. i 17.2. uz financijske izvještaje).

20. KRATKOTRAJNA POTRAŽIVANJA OD KUPACA

	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.
	u kn	u kn
Kupci u zemlji	75.471	48.443
Kupci u inozemstvu	103.180.509	98.437.547
Minus: Ispravak vrijednosti	(2.244.662)	(2.036.793)
Ukupno	101.011.318	96.449.197

20.1. Najveći dio potraživanja od kupaca u inozemstvu odnosi se na Eurocontrol za usluge preleta i to za:

	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2013.
	kn	EUR
Rutne naknade	80.452.760	10.533.716
Terminalne naknade	8.626.411	1.129.460
Rutne naknade-BIH	13.733.461	1.798.128
Ukupno	102.812.632	13.461.304

20.2. Na temelju Izvještaja i obračuna za sustav terminalnih naknada Hrvatske za 2013. godinu vrijednosno je usklađeno potraživanje od Eurocontrol, zbog neizvjesnosti naplate i okolnosti koje upućuju na sumnjiva i sporna potraživanja u iznosu od 183.031 kn. Iznos od 2.244.662 kn predstavlja kumulativ iz 2013. godine i iz prethodnih godina korigiran za tečajne razlike u iznosu od 24.838 kn

21. KRATKOTRAJNA POTRAŽIVANJA OD ZAPOSLENIKA I ČLANOVA PODUZETNIKA

	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.
	u kn	u kn
Potraživanja od zaposlenih	70.056	55.359
Ukupno	70.056	55.359

21.1. Potraživanja od zaposlenih odnose se na potraživanja za gotovinu, za plaću u naravi s osnove korištenja automobila radnika i potraživanja od zaposlenih za prekoračenje troškova mobitela iznad dozvoljenog odobrenog limita.

22. KRATKOTRAJNA POTRAŽIVANJA OD DRŽAVE I DRUGIH INSTITUCIJA

	<u>31. prosinca</u> <u>2013.</u>	<u>31. prosinca</u> <u>2012.</u>
	u kn	u kn
Potraživanje za porez na dobit	1.926.119	5.186.070
Potraživanje za porez na dodanu vrijednost	3.283.664	6.485.638
Potraživanje za porez i prirez iz plaća	8.485	6.962
Potraživanje za porez na dodanu vrijednost koji još nije priznat	240	87.197
Potraživanje za nadoknade bolovanja od HZZO-a	58.008	124.578
Ostala potraživanja	-	15.383
Ukupno	<u>5.276.516</u>	<u>11.905.828</u>

22.1. Potraživanje za porez na dodanu vrijednost u iznosu od 3.283.664 kn čine potraživanja za 10, 11. i 12. mjesec 2013. godine, a naplaćena su 15 siječnja 2014., 23. siječnja 2014. i 21. veljače 2014. godine.

22.2. Potraživanja za nadoknade bolovanja od HZZO-a odnose se na potraživanja za bolovanja dulja od 42 dana.

22.3. Po plaćenim predujmovima iskazan je više plaćeni iznos za porez na dobit u iznosu od 1.926.119 kn.

23. KRATKOTRAJNA OSTALA POTRAŽIVANJA

	<u>31. prosinca</u> <u>2013.</u>	<u>31. prosinca</u> <u>2012.</u>
	u kn	u kn
Potraživanja za predujmove za usluge	54.997	58.354
Ostala kratkoročna potraživanja	30.567	340.819
Ukupno	<u>85.564</u>	<u>399.173</u>

23.1. Ostala kratkoročna potraživanja čine potraživanja za PDV od Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo i Državne uprave za zaštitu i spašavanje.

24. KRATKOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA

	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.
	u kn	u kn
<u>Dani zajmovi, depoziti i sl.</u>		
Privredna banka Zagreb d.d., Zagreb (depozit 3-12 mj.)	-	30.182.496
Zagrebačka banka d.d., Zagreb (depozit 3-12 mj.)	37.520.674	-
Ostala financijska imovina	373.689	769.187
Ukupno	37.894.363	30.951.683

24.1. Iznos od 37.520.674 predstavlja devizna oročena sredstava kod Zagrebačke banke d.d., Zagreb. Oročen je iznos od 4.897.209,22 EUR-a sa kamatama. Sredstva su oročena do 25. studenoga 2014. godine.

24.2. Ostala financijska imovina se smanjila za iznos od 395.498 kn, a najveći udio u smanjenju se odnosi na povrat pozajmice dana 31. srpnja 2013. godine od Zračne luke Osijek. Iznos od 373.689 kn (48.927,30 EUR) predstavlja plaćena sredstva po akreditivu tvrtki SITTI po ugovoru o projektiranju, isporuci i ugradnji konzola za hrvatski sustav upravljanja zračnim prometom.

25. NOVAC U BANC I BLAGAJNI

	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.
	u kn	u kn
Stanje na žiro računima	4.752.560	3.846.674
Stanje na deviznim računima	146.061.210	69.556.682
Novac u blagajni - kune	26.877	31.181
Novac u blagajni - devize	13.429	15.153
Ukupno	150.854.076	73.449.690

26. PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI

Aktivna vremenska razgraničenja u iznosu od **8.718.447 kn** (31. prosinca 2012. godine u iznosu od **4.534.928 kn**) odnose se na plaćene troškove budućeg razdoblja. Plaćeni troškovi održavanja u iznosu od 5.457.521 kn, plaćeni troškovi osiguranja u iznosu od 1.222.992 kn te unaprijed plaćene licence u iznosu od 1.741.649 kn predstavljaju najveće stavke.

27. TEMELJNI KAPITAL

Temeljni kapital utvrđen je u nominalnoj vrijednosti u iznosu od **352.759.600 kn** (31. prosinca 2012. godine u istom iznosu) i predstavlja ulog jedinog osnivača i vlasnika Republike Hrvatske.

Skupština Društva je dana 19. prosinca 2013. godine donijela Odluku o povećanju temeljnog kapitala u iznosu od 60.000.000 iz sredstava rezervi Društva. Povećanje temeljnog kapitala je upisano u Trgovačkom sudu dana 22. siječnja 2014. godine i biti će knjiženo u financijskim izvještajima Društva za 2014. godinu (vidi Bilješku 44 uz financijske izvještaje).

28. OSTALE REZERVE

		<u>u kn</u>
31. prosinca 2012. godine		48.822.120
Dobit 2012. godine	(vidi Bilješku 30)	4.346.266
Prijenos iz Zadržane dobiti	(vidi Bilješku 29)	6.831.614
31. prosinca 2013. godine		<u>60.000.000</u>

28.1. Skupština Društva je dana 19. prosinca 2013. godine donijela Odluku o prijenosu zadržane dobiti u iznosu 6.831.614 kn u Ostale rezerve.

29. ZADRŽANA DOBIT

		<u>u kn</u>
31. prosinca 2012. godine		45.313.181
Dio dobiti 2012. godine	(vidi Bilješku 28)	(6.831.614)
31. prosinca 2013. godine		<u>38.481.567</u>

30. DOBIT POSLOVNE GODINE

Poslovanje Društva tijekom 2013. godine rezultiralo je ostvarenom dobiti u iznosu od **1.808.624 kn** (2012. godine u iznosu od **4.346.266 kn**).

Dobit ostvarena poslovanjem Društva tijekom 2012. godine u iznosu od 4.346.266 kn raspoređena je, po odluci Skupštine Društva, u Ostale rezerve (vidi Bilješku 28 uz financijske izvještaje).

HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE POLOVDIBE d.o.o., Velika Gorica
BILJEŠKE UZ FINACIJSKE IZVJEŠTAJE
za godinu koja je završila 31. prosinca 2013. - nastavak

31. REZERVIRANJA

	Troškovi po sudskim sporovima	Troškovi jubilarnih nagrada i otpremna	Troškovi stimulativnih otpremna	Ukupno
	u kn	u kn	u kn	u kn
31. prosinca 2012. godine	210.150	8.830.497	3.865.841	12.906.488
Dodatna rezerviranja	609.400	299.278	18.937.931	19.846.609
Ukinuće rezerviranja	(210.150)	(1.478.176)	(3.865.841)	(5.554.167)
31. prosinca 2013. godine	609.400	7.651.599	18.937.931	27.198.930

31.1. Prihodi od ukidanja rezerviranja odnose se na isplaćene otpremnine i jubilarne nagrade radnicima u iznosu od 5.344.017 kn za radnike koji su otišli u mirovinu, a za njih su bila rezervirana sredstva za isplatu otpremnina sukladno Međunarodnom računovodstvenom standardu 19. i 37. Odlukom direktora Društva provedena su nova rezerviranja u iznosu od 19.237.209 kn.

31.2. Prihodi od ukidanja rezerviranja u 2013. godine se sastoje od ukidanja rezerviranja po započetim sudskim sporovima u iznosu od 210.150 kn, te novih rezerviranja u iznosu od 609.400 kn temeljem procjene rizika i mišljenja odvjetnika.

32. DUGOROČNE OBVEZE

	Kamatna stopa	Valuta	31. prosinca 2013. u kn	31. prosinca 2012. u kn
European Investment Bank, Luxembourg	3,479-4,99 % ovisno o tranši	EUR	56.751.933	68.120.219
European Bank for Reconstruction and Development, London	1,111-4,99 % ovisno o tranši	EUR	312.142.589	244.380.706
Privredna banka Zagreb d.d., Zagreb	6,70%	EUR	15.275.286	30.182.496
			<u>384.169.808</u>	<u>342.683.421</u>
Minus: Tekuće dospijeće (vidi Bilješku 33)			<u>(27.474.299)</u>	<u>(38.900.851)</u>
Ukupno			<u>356.695.509</u>	<u>303.782.570</u>

HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE POLOVDIBE d.o.o., Velika Gorica
BILJEŠKE UZ FINACIJSKE IZVJEŠTAJE
za godinu koja je završila 31. prosinca 2013. - nastavak

32.1. Promjene u obvezama prema bankama i drugim financijskim institucijama tijekom godine su, kako slijedi:

	u kn
31. prosinca 2012. godine	342.683.421
Novi krediti	85.075.004
Otplate	(38.900.851)
Tečajne razlike	(4.687.766)
	384.169.808
Minus: Tekuće dospijeće	(27.474.299)
31. prosinca 2013. godine	356.695.509

Dugoročne obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama dospijevaju na plaćanje, kako slijedi:

	u kn
Dospijeće od jedne do dvije godine	54.430.686
Dospijeće od dvije do tri godine	54.430.686
Dospijeće od tri do četiri godine	54.430.689
Dospijeće od četiri i više godina	193.403.448
Ukupno	356.695.509

32.2. Kredit Europske investicijske banke temelji se na Ugovoru o financiranju br. 21677 od 12. rujna 2002. godine na 20.000.000 EUR, (jamac RH). Ova kreditna sredstva su iskorištena za projektiranje, izgradnju i uvođenje poboljšanja usluga kontrole zračne plovidbe u RH, a u cilju održavanja međunarodnih sigurnosnih standarda i povećanja kapaciteta zračnog prostora u skladu s predviđenim porastom zračnog prometa. Rok povrata ovih kreditnih sredstava je svibanj 2025. godine.

32.3. S Europskom bankom za obnovu i razvoj potpisana su dva kredita. Prvi je Ugovor o financiranju br. 25800 od 05. rujna 2002. godine na 25.000.000 EUR, (jamac RH). Kredit je iskorišten za modernizaciju ATM sustava koji uključuje sustav za obradu podataka o letu, sustav za obradu radarskih podataka, radne pozicije kontrolora i kontrolorske konzole. Rok povrata ovih kreditnih sredstava bio je svibanj 2013. godine, te je kredit u potpunosti otplaćen.

32.4. Drugi ugovor sa Europskom bankom za obnovu i razvoj br.42754 zaključen je u 2012. godini u iznosu od 47.000.000 EUR u svrhu modernizacije sustava za kontrolu zračne plovidbe u RH, u cilju poboljšanja sigurnosti zračnog prometa i povećanja kapaciteta. Od navedenog iznosa do 31. prosinca 2013. godine povučen je iznos od 40.868.968 EUR, odnosno 312.142.589 kn. Rok povrata ovih kreditnih sredstava je studeni 2023. godine.

32.5. Ugovor zaključen s Privrednom bankom Zagreb d.d., Zagreb u lipnju 2010. godine u iznosu od 8.000.000 EUR iskorišten je za financiranje projekta nadogradnje CROATM-a sustava Društva i proširenja na podružnice. Rok povrata ovih kreditnih sredstava je listopad 2014. godine.

33. KRATKOROČNE OBVEZE PREMA BANKAMA I DRUGIM FINANCIJSKIM INSTITUCIJAMA

	<u>31. prosinca 2013.</u>	<u>31. prosinca 2012.</u>
	u kn	u kn
<u>Tekuće dospijeće dugoročnih kredita</u>		
European Investment Bank, Luxembourg	12.199.013	12.052.038
European Bank for Reconstruction and Development, London	-	11.757.565
Privredna banka Zagreb d.d., Zagreb	<u>15.275.286</u>	<u>15.091.248</u>
Ukupno	<u>27.474.299</u>	<u>38.900.851</u>

33.1. Dospijeće kratkoročnih obveza za kredit EIB je u svibnju i studenom 2014. godine. Za kredit EBRD posljednji anuitet je dospio u svibnju 2013. godine, te je kredit u potpunosti otplaćen. Dospijeće za obvezu po kreditu Privredne banke Zagreb d.d., Zagreb je u listopadu 2014. godine. Krediti se uredno otplaćuju prema rokovima dospijeća anuiteta.

34. KRATKOROČNE OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA

	<u>31. prosinca 2013.</u>	<u>31. prosinca 2012.</u>
	u kn	u kn
Dobavljači u zemlji	9.476.738	8.459.442
Dobavljači u inozemstvu	<u>18.225.938</u>	<u>13.954.478</u>
Ukupno	<u>27.702.676</u>	<u>22.413.920</u>

- 34.1.** Najveći udio u obvezama prema dobavljačima u zemlji u iznosu od 9.476.738 kn odnosi se na:
- Hrvatski telekom d.d. - 3.438.385 kn- troškovi zakupa domaćih i inozemnih vodova i ostali troškovi telefona za mjesec prosinac,
  - Euroherc osiguranje d.d. - 1.260.293 kn - obveza prema ugovoru o osiguranju od odgovornosti Društva,
  - Odašiljači i veze d.o.o. - 303.764 kn - održavanje TK veza za mjesec prosinac,
  - King ICT d.o.o. - 600.882 kn - obveza za nabavu po projektu P-2013-07-nadogradnja internet segmenta administrativnog informatičkog sustava,
  - IKI d.o.o. - 426.119 kn - obveza za nabavu po projektu P-2004-12-Projekt jedinstvenog nadzora i upravljanja uređajima i sustavima u HKZP-u-nabava opreme za centralizaciju sustava nadzora CNS uređaja,
  - Computer Systems d.o.o. - 299.171 kn - obveza za nabavu po projektu P-2013-07-nadogradnja internet segmenta administrativnog informatičkog sustava,
  - HEP-Opskrba d.o.o. - 210.315 kn - obveza za utrošenu električnu energiju za mjesec prosinac.

34.2. Najveći udio u obvezama prema dobavljačima u inozemstvu u iznosu od 18.225.938 kn odnosi se na:

- Frequentis AG - 5.325.004 kn - obveza prema ugovoru o održavanju komunikacijskog sustava za kontrolu govornog prometa (VCS), simulatorskog postrojenja za komunikacije/sustava za testiranje i razvoj (SIM/TDS) i rezervnog komunikacijskog sustava za kontrolu govornog prometa (BVCS),
- SiATM - 2.037.379 kn - obveza po projektu P-2012-01-Projekt implementacije ATM pričuvnog sustava,
- Thales ATM - 1.266.576 kn - obveza po projektu P-2011-08-Projekt nadogradnje CroATMS-a/COOPANS.

Sve obveze prema dobavljačima u zemlji i inozemstvu uredno se podmiruju u rokovima dospijeca.

35. KRATKOROČNE OBVEZE PREMA ZAPOSLENICIMA

	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.
	u kn	u kn
Obveze prema djelatnicima	57.148	80.677
Obveze za neto plaće	16.498.332	16.582.455
Ostale obveze	32.000	40.000
Ukupno	16.587.480	16.703.132

35.1. Obveze za neto plaće odnose se na plaću za mjesec prosinac 2013. godine koja je isplaćena u mjesecu siječnju 2014. godine. Obveze prema radnicima odnose se na obveze za nadoknadu troškova službenog puta, za nadoknade plaća koje se refundiraju od HZZO-a i ostale obveze prema radnicima.

36. KRATKOROČNE OBVEZE ZA POREZE, DOPRINOSE I SLIČNA DAVANJA

	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.
	u kn	u kn
Obveze za poreze i prirez	8.946.336	8.787.552
Obveze za doprinose	10.322.649	10.545.700
Ostale obveze i slična davanja	131.663	80.425
Ukupno	19.400.648	19.413.677

36.1. Obveze za poreze, prirez i doprinose odnose se na plaću za mjesec prosinac 2013. godine koja je isplaćena u mjesecu siječnju 2014. godine.

37. KRATKOROČNE OSTALE OBVEZE

	<u>31. prosinca 2013.</u>	<u>31. prosinca 2012.</u>
	u kn	u kn
Obveze za kamate	929.034	2.316.444
Ostale obveze	4.877.437	6.217.790
Ukupno	<u>5.806.471</u>	<u>8.534.234</u>

37.1. Obveze za kamate čine kamate od: kredita EIB u iznosu od 240.030 kn, kredita Privredne banke Zagreb d.d., Zagreb u iznosu od 171.041 kn, kredita EBRD u iznosu 517.105 kn te obveza za zateznu kamatu u iznosu od 858 kn. Obveze za kamate su manje za 1.387.410 kn, a posljedica su konačne otplate po kreditu EIB.

37.2. Ostale obveze u iznosu od 4.877.437 kn najvećim dijelom proizlaze iz multilateralnog odnosa Društva i Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo, Državne uprave za zaštitu i spašavanje te Eurocontrola, a temeljem sudjelovanja u Eurocontrolovom sustavu obračuna rutnih naknada. Sukladno Sporazumu o nadoknadi sredstava temeljem viškova/manjkova proizašlih iz RH rutnih naknada prethodnih razdoblja između Društva i Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo usuglašena je metodologija utvrđivanja pojedinačnih udjela u konsolidiranoj bazi troškova, te time i smanjene obveze u bilanci Društva.

38. ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEG RAZDOBLJA

Pasivna vremenska razgraničenja u iznosu **12.791.158 kn** (31.prosinca 2012. u iznosu od **10.363.235 kn**) odnose se na kratkoročno rezerviranje sredstava za neiskorištene godišnje odmore radnika u iznosu od 10.771.945 kn, obračunate troškove najma u iznosu od 372.240 kn, obračunate troškove održavanja u iznosu od 448.712 kn, te ostale odgođene prihode budućeg razdoblja u iznosu od 1.198.261 kn, a koja se odnosi na zaprimljenu gratis opremu od dobavljača Computech d.o.o.-P-2011-07-Program modernizacije IP mreže.

39. IZVANBILANČNI ZAPISI

	<u>31. prosinca 2013.</u>	<u>31. prosinca 2012.</u>
	u kn	u kn
Eurocontrol - oprema za ETFMS	147.626	147.626
Ulaganja u materijalna prava	416.438	360.200
Jamstva od dužnika kao instrument plaćanja	29.335.560	113.354.537
Primljene zadužnice	3.245.000	2.500.000
Izdane zadužnice	421.640.365	416.099.320
Ukupno	<u>454.784.989</u>	<u>532.461.683</u>

39.1. Iznos od 147.626 kn odnosi se na opremu za ETFMS. Oprema je u vlasništvu Eurocontrola. Dana je na upotrebu Društvu te se kao takva vodi u izvanbilančnoj evidenciji.

39.2. Ulaganja u materijalna prava u iznosu od 416.438 kn odnose se na osiguranje života za slučaj smrti i doživljenja. Korisnik police osiguranja je Društvo.

39.3. Jamstva od dužnika kao instrument plaćanja u iznosu od 29.335.560 kn odnose se na primljena sredstva osiguranja-bankovne garancije izdane u korist Društva sa stanjem na dan 31. prosinca 2013. godine, a odnose se na domaće i inozemne dobavljače za dobro izvršenje posla po ugovorima.

39.4. Izdane zadužnice u iznosu od 421.640.365 kn odnose se na zadužnice i garancije kao instrumente osiguranja plaćanja Društva. Od toga iznos od 420.070.365 kn odnosi se na zadužnice izdane za kredit EBRD-42754 i kredit Privredne banke Zagreb d.d., Zagreb, te iznos od 1.570.000 kn kao garancija dobavljačima: INA d.o.o., Odašiljači i veze d.o.o., Astra International d.d., HEP-elektra d.o.o. i HEP-opskrba d.o.o. i dr.

40. IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA KAPITALA

	31. prosinca 2012. u kn	Raspodjela dobiti u kn	Dobit tekuće godine u kn	31. prosinca 2013. u kn
Temeljni (upisani) kapital	352.759.600	-	-	352.759.600
Ostale rezerve	48.822.120	11.177.880	-	60.000.000
Zadržana dobit	45.313.181	(6.831.614)	-	38.481.567
Dobit poslovne godine	4.346.266	(4.346.266)	1.808.624	1.808.624
Ukupno	451.241.167	-	1.808.624	453.049.791

40.1. Promjene na kapitalu odnose se samo na ostvarenu dobit tekuće godine u iznosu od 1.808.624 kn, a koja će biti raspoređena po Odluci Skupštine Društva u 2014. godini.

41. IZVJEŠTAJ O NOVČANOM TIJEKU

Izvještaj o novčanom tijeku za 2013. godinu izrađen je temeljem tzv. indirektne metode.

Tijekom 2013. godine Društvo je ostvarilo ukupnu vrijednost u iznosu od 77.404.386 kn pozitivnog novčanog toka (2012: 7.859.735 kn). Ovakva vrijednost ukupnih novčanih tokova za 2013. godinu rezultat je:

- a) 91.770.676 kn pozitivnih operativnih novčanih tokova koji su posljedica sljedećeg:
  - povećanja operativnih novčanih tokova temeljem ostvarenog pozitivnog bruto poslovnog rezultata od 3.109.883 kn te ostvarene samo akumulacije sredstava temeljem troška amortizacije od 72.852.404 kn te
  - povećanja operativnih novčanih tokova temeljem urednog i redovnog servisiranja dospelih kratkoročnih obveza Društva, kao i posljedica smanjenja kratkotrajnih potraživanja;
- b) 89.824.474 kn negativnih novčanih tokova iz investicijskih aktivnosti prije svega kao posljedica visokog investicijskog ciklusa u dugotrajnu materijalnu i nematerijalnu imovinu, a sukladno planu provedbe COOPANS/CroATMs projekata;
- c) 75.458.184 kn pozitivnog novčanog toka iz financijskih aktivnosti temeljem vrijednosti neto povučenih kreditnih sredstava (umanjeno za dospjele i uredno otplaćene glavnice kredita) od 41.486.387 kn, kao i temeljem deinvestiranja kratkoročne financijske imovine u vrijednosti od 40.914.477 kn.

42. FINACIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA

42.1 *Financijski rizik*

Financijski rizici proizlaze iz različitih financijskih transakcija, no, uzmemo li u obzir da svi rizici imaju prije ili kasnije financijske učinke, možemo reći da su svi rizici posredno financijski. Financijski rizici u užem smislu, koje Društvo nadzire i kojima upravlja, su rizik likvidnosti, valutni i kamatni rizik. No, pored toga Društvo nadzire i upravlja i ostalim rizicima značajnim za njegovo poslovanje - tržišnim rizikom, kreditnim rizikom, te drugim rizicima.

42.2 *Tržišni rizik*

Društvo posluje na jedinstvenom europskom tržištu usluga u zračnoj plovidbi, u konkurenciji drugih pružatelja usluga iz država članica EUROCONTROL-ovog sustava rutnih i terminalnih naknada. Pravni okvir unutar kojeg Društvo posluje čini skup međunarodnih i nacionalnih propisa, koji se primjenjuju u obavljanju temeljne djelatnosti Društva i od kojih su za sustav financiranja najznačajniji: Odluka Vlade Republike Hrvatske od 27. prosinca 1996. godine o pristupanju Međunarodnoj konvenciji o suradnji na sigurnosti zračne plovidbe - EUROCONTROL iz 1960. (u daljnjem tekstu: Konvencija), s protokolima iz 1970., 1978., i 1981. i Mnogostranom sporazumu o rutnim naknadama iz 1981. (Multilateral Agreement relating to Route Charges); Međunarodni ugovori: 14/1996; u daljnjem tekstu: Mnogostrani sporazum) kojom je Republika Hrvatska postala članicom EUROCONTROL-ovog sustava rutnih naknada (u daljnjem tekstu: EUROCONTROL-ov sustav), kao i sama Konvencija i Mnogostrani sporazum.

Slijedom članstva u EUROCONTROL-ovom sustavu, RH primjenjuje Uredbe Europske komisije i propise EUROCONTROL-a koji se odnose na sustav rutnih i terminalnih naknada.

Uredba Europske komisije 1794/2006 i Uredba 1191/2010 koja ju mijenja, Pravilnik o utvrđivanju rutnih i terminalnih naknada (NN 37/2008 i 132/2008, u daljnjem tekst: Pravilnik), kao i referentni dokumenti EUROCONTROL-a: „Načela utvrđivanja baze troškova rutnih naknada i izračuna naplatne jedinice“, „Vodič za sustav rutnih naknada“ i „Uvjeti primjene sustava rutnih naknada i uvjeti plaćanja“, propisuju referentna pravila funkcioniranja navedenog EUROCONTROL-ovog sustava, uključujući i njegove subjekte.

Navedeni propisi nalažu Društvu uspostavljanje baze troškova za rutne i terminalne usluge za svaku poslovnu godinu, prognoziranje zračnog prometa i formiranje jedinične cijene usluga (unit rate) po kojoj se korisnicima pružene usluge naplaćuju.

Promet, kao čimbenik tržišnog poslovanja značajan je s aspekta ostvarenja planiranih prihoda, održavanja potrebne likvidnosti i stabilnosti financijskog i poslovnog sustava. Tržišnim rizikom prometa upravlja se kroz odredbe regulative na način da se pružateljima usluga u zračnoj plovidbi, koji se financiraju po modelu pune nadoknade troškova (full cost recovery model), kroz mehanizam prilagodbe, odnosno priznavanja dodatnih prihoda u visini mogućih gubitaka, te povrata više primljenih sredstava u visini dobiti ostvarene iz rutnih naknada osigurava puna nadoknada troškova. Budući da Društvo u zavisnosti od visine prometa, do 2015. ostvaruje prihod po modelu pune nadoknade troškova, rizik tržišta sveden je na njegov utjecaj na rizik likvidnost i moguće troškove u svezi s tim. Stoga je, pored učinkovite kontrole i planiranja troškova, od najvećeg značaja točno prognoziranje - planiranje zračnog prometa, kao faktora koji određuje jedinične cijene usluga i godišnji prihod Društva.

42.3 Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik od promjene vrijednosti financijskog instrumenta uslijed promjene tržišnih kamatnih stopa u odnosu na kamatne stope koje se primjenjuju na financijski instrument. Rizik novčanog toka je rizik od moguće promjene kamatnog troška određenog financijskog instrumenta tijekom vremena. Nije bilo značajnijih promjena utjecaja kamatnog rizika na poslovanje Društva.

42.4 Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik da druga ugovorna stranka neće izvršiti svoje financijske obveze, te će time uzrokovati financijske gubitke Društvu. Imovina koja potencijalno može izložiti Društvo kreditnom riziku sastoji se uglavnom od raspoloživog novca i novčanih ekvivalenata i potraživanja od kupaca. Potraživanja od kupaca usklađena su za iznos ispravka sumnjivih i spornih potraživanja. Nije bilo značajnijih promjena utjecaja kreditnog rizika na poslovanje Društva.

42.5 Valutni rizik

Službena valuta Društva je hrvatska kuna. Međutim, određene transakcije u stranim valutama preračunavaju se u hrvatske kune primjenom valutnih tečajeva koji su važeći na datum izvještaja o financijskom položaju / bilance, te je slijedom toga, Društvo potencijalno izloženo rizicima promjene valutnih tečajeva. Nastale tečajne razlike knjiže se u korist ili na teret izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, ali ne utječu na tijek novca.

42.6 Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da Društvo neće biti u mogućnosti ispuniti svoje financijske obveze drugoj ugovornoj strani.

Društvo upravlja rizikom likvidnosti na način da kontinuirano prati i analizira predviđeni i stvarni novčani tijek na osnovi dospelosti financijskih obveza, te održavanjem odgovarajućih iznosa gotovog novca i depozita, kako bi se pokrili neočekivan novčani izdatci.

42.7 Rizik supsidijarne odgovornosti

Društvo nema povezanih društava te slijedom toga nema obveze po supsidijarnoj odgovornosti.

43. POTENCIJALNE OBVEZE

Na 31. prosinca 2013. godine za potencijalne obveze po sudskim sporovima koji su u tijeku utvrđeno je rezerviranje troškova u iznosu od 609.400 kn (vidi Bilješku 31 uz financijske izvještaje).

44. DOGAĐAJI POSLIJE DATUMA BILANCE

Kao što je navedeno u Bilješci 27. uz financijske izvještaje Skupština Društva je dana 19. prosinca 2013. godine donijela Odluku o povećanju temeljnog kapitala u iznosu od 60.000.000 kn iz sredstava rezervi Društva. Povećanje temeljnog kapitala je upisano u Trgovačkom sudu dana 22. siječnja 2014. godine.

45. SASTAVLJANJE I ODOBRAVANJE FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA

Financijske izvještaje iznijete na prethodnim stranicama sastavila je i odobrila njihovo izdavanje Uprava Društva dana 21. ožujka 2014. godine.

Za HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica:

Dragan Bilać, direktor

**HRVATSKA KONTROLA
ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o.**
VELIKA GORICA
REPUBLIKA HRVATSKA